

Vanzelfsprekend Tandem

Samenwerken aan Samenleven

Strategisch beleidsplan 2007-2010

Jongerenwerkers van Tandem richten zich op jongeren op straat of in een bepaalde wijk. Meestal gaat het om groepen. De jongerenwerker maakt een (wijk)analyse en vertaalt vragen en behoeften van de jongeren.

[jongeren op straat]

Tandem besteedt veel aandacht aan sociale veiligheid en het voorkomen van overlast en aan positieve beeldvorming over jongeren.

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Waarom veranderen?	7
Onze missie	9
Van nul tot honderd	11
Tandem in 2010	13
De toekomst begint nu	15
Eropuit	17
Overzicht productenclusters	18

Tandem organiseert activiteiten voor specifieke groepen jongeren. Dit aanbod heeft een preventief karakter en is gericht op ontmoeting en activering. We helpen jongeren bij hun weg naar volwassenheid en de daarbij horende verantwoordelijkheden.

[jongeren onder dak]

Voorwoord

Klaar voor de toekomst

Volgens de oude Grieken betekende strategìa 'Het maken en uitvoeren van plannen voor bewegingen op grote schaal'. Dat is wat Tandem de afgelopen maanden heeft gedaan: op grote schaal nagedacht over de toekomst en plannen gemaakt om ook de komende jaren een bijdrage te leveren aan een samenleving waarin iedereen zich thuis voelt en niemand alleen staat.

Waarom een strategisch beleidsplan voor Tandem? Op het gebied van welzijn en zorg is er sprake van ontwikkelingen die hun weerslag hebben op de toekomst van onze organisatie. De Wet maatschappelijke ondersteuning bijvoorbeeld maakt het ons mogelijk onze horizon te verbreden op het gebied van doelgroepen, producten en samenwerkingspartners. Maar dat moet weloverwogen gebeuren, strategisch.

Tandem heeft goed gekeken naar belangrijke ontwikkelingen in onze omgeving, onze positie en onze producten. Deze bevindingen hebben we in een aantal thematische rondetafelgesprekken gedeeld met samenwerkingspartners. Dat leverde een schat aan informatie op: het fundament waarop we onze keuzes, plannen en bewegingen voor de toekomst baseren.

Dit document is ons antwoord. Een positief antwoord, want we zien volop mogelijkheden om te werken aan een evenwichtige samenleving. Een document met de beleidslijnen tot 2010. Beleid waarmee we willen aansluiten op de wensen van onze klanten en opdrachtgevers en onze medewerkers willen inspireren. En waarmee we onze taak het beste kunnen uitvoeren. Want daar begint en eindigt het mee: mensen in staat stellen om mee te doen!

Susanne Plass

Directeur/Bestuurder Tandem, Welzijnsorganisatie Nijmegen

[buiten school]

Het activeren van kinderen en hun ouders om deel te nemen aan naschoolse activiteiten is een belangrijk product van Tandem. Met name de doelgroep van de Open Wijk scholen vraagt ondersteuning. Het is onze opdracht om laagdrempelige activiteiten en voorzieningen aan te bieden zoals een Kinderhuiskamer.

Waarom veranderen?

Onze omgeving is volop in beweging. De samenleving wordt diverser en kent een ander tempo. De inkrimpende verzorgingsstaat, vergrijzing, vermaatschappelijking van zorg, jeugdproblematiek en de multiculturele samenleving hebben een enorme invloed op het doen en laten van mensen. De politiek verlangt een toenemende eigen verantwoordelijkheid en groeiende maatschappelijke betrokkenheid en inzet van burgers. De een vindt hierin een uitdaging, voor de ander is dit lang niet vanzelfsprekend. Midden in die woelige samenleving staat het welzijnswerk, met als belangrijke taak iedereen 'binnenboord' te houden en maatschappelijke uitval te voorkomen. Een taak waarvan een organisatie zich alleen kan kwijten als zij in staat is vroegtijdig te anticiperen op veranderingen, groot en klein.

Kansen voor de toekomst

Tandem pakt die handschoen op. Maatschappelijke ontwikkelingen, in overheidsbeleid en in het welzijnswerk zelf, moeten we inpassen in onze eigen strategie en organisatie. Zoals de Wet maatschappelijke ondersteuning waar Tandem actief op in wil spelen. Met deze wet worden zorg- en welzijnstaken gedecentraliseerd naar gemeenten. Zij dienen op negen terreinen (prestatievelden) beleid te ontwikkelen. Tandem biedt activiteiten aan op enkele van die terreinen. Maar een aantal biedt Tandem ook nieuwe kansen. Daarbij denken we aan 'sociale samenhang en leefbaarheid' en 'op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen'. Tandem wil die kansen benutten. Zo is volgens de WMO 'burgerschap' een van de manieren om iedereen te laten participeren in de samenleving. Dat past precies binnen onze taken.

Nieuwe gedaanten

Uit de geschetste ontwikkelingen volgen nieuwe ondersteuningsvragen waarop we een deskundig antwoord moeten formuleren. Beter gezegd: vragen doen zich voor in nieuwe gedaanten. Zo raakt welzijn steeds meer andere terreinen, zoals onderwijs, zorg, wonen en sociale veiligheid. Het welzijnswerk is morgen niet meer het exclusieve terrein van welzijnsorganisaties alleen. Tandem wil op tal van terreinen de samenwerking met andere aanbieders aangaan. Zo hebben scholen de opdracht om vanaf 2007 de verlengde schooldag te faciliteren en willen woningbouwcoöperaties steeds meer en steeds vaker de sociale samenhang in de wijken bevorderen. Welke rol kan Tandem hier vervullen? Kunnen we ons met een scherpere taakopvatting beter op de kaart zetten? Op deze dynamische welzijnsmarkt zal onze kraam in elk geval goed zichtbaar moeten zijn. Vanzelfsprekend Tandem.

Partners in inhoud

Tandem is diep geworteld in de Nijmeegse samenleving. We hebben in de loop der jaren veel kennis opgebouwd over de verschillende wijken en hun bewoners. De gemeente Nijmegen is de belangrijkste opdrachtgever. Met de gemeente Nijmegen hebben we meer dan een subsidierelatie; we zijn ook partners in inhoud. Dat zal de komende jaren zo blijven.

Bij het vergroten van de ontwikkelingskansen van kinderen stelt Tandem nadrukkelijk de ouders centraal. We gaan uit van de eigen kracht van ouders. We hebben een breed aanbod waarbij we ouders uit risicomilieus extra stimuleren om deel te nemen.

[thuis in het gezin]

Onze missie

Ondersteuning bieden aan mensen om ze volwaardig te laten meedraaien in de samenleving: dat is de missie die Tandem als lokale organisatie op zich heeft genomen. Daarbij richten wij ons op mensen die sociaal kwetsbaar zijn. Door het zo goed mogelijk inzetten van medewerkers en middelen willen we onze missie realiseren.

Samengevat in één woord: meedoen!

Om mensen te bewegen tot een grotere zelfredzaamheid neemt Tandem hun kwaliteiten als uitgangspunt.

We streven er naar dat mensen zich actief inzetten voor anderen en hun sociale omgeving én voor het verbeteren of instandhouden van een veilig sociaal klimaat in een groep, straat, buurt of wijk.

Doelgroepen opzoeken

Dat doen we niet door passief af te wachten. De methodische wijze waarop Tandem haar doelgroepen bedient, houdt in dat we hen opzoeken op de plekken waar ze vanzelfsprekend zijn te vinden. Bij het positief beïnvloeden van de sociale kwetsbaarheid richt onze aanpak zich altijd op de sociale inbedding van de groep waartoe iemand behoort. Toegankelijk en laagdrempelig werken zijn onze sleutelwoorden.

De wijkteams van onze organisatie voeren hun activiteiten en projecten uit voor de gemeente Nijmegen en andere opdrachtgevers vanuit twee stedelijke regio's.

Unieke positie

Tandem is niet alleen op de wereld. We maken onderdeel uit van een keten van organisaties die een rol spelen in het dagelijks leven van onze doelgroepen. De schakels van de keten variëren van de lokale politiek en zorgaanbieders tot bewonersorganisaties en sportclubs. Tegelijkertijd nemen we in die keten een unieke en onafhankelijke positie in.

We onderscheiden ons door ons te richten op het verbeteren van het participatievermogen van mensen. Dit kenmerkt onze werkwijze:

- expertise in participatiemethodieken
- de mogelijkheden van mensen zijn het uitgangspunt
- bevordering van zelfredzaamheid en gemeenschapszin
- preventief en outreachend
- benadering van groepen
- informeel en gericht op de sociale inbedding van de doelgroep
- dichtbij en laagdrempelig
- beoogt evenwicht in samenleving
- projectmatig werken

Tandem maakt deel uit van verschillende ketens en netwerken van organisaties die samenwerken bij doelgroepen en probleemstellingen.

[sociaal makelaar]

In deze netwerken vervullen wij een makelaarsrol. Onze expertise ligt in het aanreiken van sociaal-organisatorische opbouw.

We signaleren, organiseren, versterken en brengen verbindingen tot stand.

Ook tussen informele en formele netwerken. Dit doen we onafhankelijk en deskundig.

Van nul tot honderd

Tandem ondersteunt sociaal kwetsbare mensen, groepen uit onze samenleving die tussen wal en schip dreigen te vallen. Daar kunnen uiteenlopende redenen voor zijn. Bijvoorbeeld wonen in een wijk met een zwakke sociale kwaliteit, een lage opleiding, geen werk of vrijetijdsbesteding, andere culturele achtergrond, functiebeperking, leeftijd, sociaal-economische positie of gezinssituatie. Tandem wil de participatie van deze mensen in de maatschappij bevorderen, of ze nu nul of honderd jaar oud zijn.

Van risicogroep tot intermediair

Bij alle doelgroepen gaan we ons meer richten op preventie en beïnvloeding van risicofactoren. Onder deze vlag gaan we aan de slag met onder andere jongeren, gezinnen, allochtonen, ouderen en gehandicapten. Zo gaat bijvoorbeeld onze inzet bij jongeren op straat steeds meer naar het voorkomen van overlast en het creëren van sociale veiligheid. Naast deze primaire doelgroepen richten onze activiteiten zich de komende jaren op degenen die een intermediaire rol vervullen tussen de klant en de professional, zoals vrijwilligers en mensen met een gesubsidieerde of participatiebaan.

Acht clusters

Tandem gaat de activiteiten bundelen in acht clusters die zich richten op een of meerdere doelgroepen:

- jongeren op straat
- jongeren onder dak
- buiten school
- thuis in het gezin
- sociaal makelaar
- integratie in wijken en buurten
- voorkomen is beter dan genezen
- bewoners aan zet

Tandem gaat zich meer dan voorheen richten op de combinatie van welzijn, wonen en zorg. Tandem investeert en innoveert. Alle acht clusters (zie pag. 18) waarmee we gaan werken passen bij deze ontwikkeling.

Nieuw voor oud

Veranderende behoeften en vragen, ontwikkelingen in de samenleving of eigen nieuwe inzichten hebben hun weerslag op de producten van Tandem. Dit kan leiden tot het verbeteren ervan. Het kan ook betekenen dat we nieuwe producten ontwikkelen. Oude werkwijzen, activiteiten en projecten zullen de komende tijd ingeruild worden voor nieuwe. Productuitbreiding kan ook door bestaande succesvolle methoden in te kopen. Daarbij wil Tandem vooral zogeheten evidence-based programma's gebruiken: de effectiviteit daarvan is immers in de praktijk bewezen.

Tandem spant zich in voor de sociale cohesie in wijken. We willen de interacties tussen kwetsbare en niet-kwetsbare wijkbewoners vergroten en het sociaal isolement bestrijden.

[integratie in wijken en buurten]

Bijzondere aandacht gaat uit naar het samenleven van groepen met verschillende etnische en culturele achtergronden en de WMO-doelgroepen.

Tandem in 2010

Waar willen we over ruim drie jaar staan? Wat willen we dan bereikt hebben? Welke werkwijze hebben we voor ogen?

Tien doelstellingen voor 2010

- De doelgroepbenadering is verankerd in de organisatie. De producten die hier uit voortvloeien zijn herkenbaar voor onze doelgroep, partners, opdrachtgevers en medewerkers.
- Klanten en opdrachtgevers weten ons gemakkelijk te vinden.
- Tandem heeft minimaal twee strategische (zaken)partners uit de verschillende ketens, zoals jeugdbeleid, buurtbeheer en Open Wijkscholen, waarmee we structureel samenwerken.
- De omzet stijgt en komt voor maximaal 80 procent uit overheidssubsidies en voor 20 procent uit andere inkomstenbronnen.
- Over drie jaar zijn de professionals van Tandem generalisten met een specialistisch accent.
- De medewerkers zijn experts in hun vak en trots op de organisatie. Zij dragen dit positieve beeld als ambassadeurs uit naar buiten.
- Ontwikkeling van nieuwe producten is een vanzelfsprekend onderdeel van de organisatie.
- We vervullen een belangrijke bijdrage in beleidsonderzoek, trendanalyse en signalering.
- Tandem is gecertificeerd: een objectieve vaststelling van onze kwaliteit en resultaatgerichtheid.
- Acquisitie maakt structureel deel uit van de bedrijfsvoering.

Samen sterk

De uitvoering van sociaal beleid vindt steeds vaker op wijkniveau plaats. Tandem heeft met vele partijen van doen. Veel organisaties hebben verschillende petten op: opdrachtgever, hoofdaannemer, klant, concurrent, partner. Ook krijgen zij meer en meer taken waarvan ze zich afvragen: uitbesteden of zelf doen? Om mensen zo goed mogelijk te ondersteunen is het belangrijk dat betrokken partijen nauw samenwerken, netwerken en ketens vormen. Allianties kunnen zowel een tijdelijk als permanent karakter hebben. Tandem wil de allianties verstevigen. Hierdoor zijn deze slagvaardiger, toegankelijker en ook herkenbaarder voor opdrachtgevers. De dienstverlening van Tandem en het realiseren van veel plannen staat en valt met samenwerking.

[voorkomen is beter dan genezen]

Probleembewoners kunnen een buurt behoorlijk ontwrichten. Tandem heeft hier een signalerende en preventieve functie. We willen nieuwe mogelijkheden onderzoeken om dit ongewenste gedrag te voorkomen of verminderen. Dat kan betrekking hebben op leef- en gedragsregels maar ook op collectieve activiteiten om het leefklimaat te verbeteren.

De toekomst begint nu

Tandem is in staat de keuzes waar te maken. Dat betekent dat de hele organisatie zich daarvoor inzet. Een andere strategie is van grote invloed op ons belangrijkste kapitaal: de medewerkers.

Vakmanschap is meesterschap

Bij Tandem werken veel deskundige medewerkers. Vakmanschap heeft iedereen hoog in het vaandel. Om onze doelen voor 2010 te halen, blijven onze professionals zich ontwikkelen. Daarbij gaan we de nadruk leggen op het profileren van de mensen als generalisten met een specialistisch accent. Dit impliceert vakkennis en flexibiliteit, brede inzetbaarheid maar ook deskundigheid. Belangrijke voorwaarde voor het functioneren van alle medewerkers is dat zij zich goed voelen op hun werkplek. Met een helder beleid en goede interne communicatie willen we er voor zorgen dat de medewerkers zich identificeren met Tandem. Zij zijn immers de ambassadeurs van de organisatie.

We gaan voor kwaliteit

Tandem biedt kwaliteit. Als we gecertificeerd zijn, hebben we een strategisch en objectief middel om dat aan andere partijen te laten zien. Een andere manier om de organisatie te professionaliseren is het versterken van de resultaatgerichtheid. Belangrijkste voor Tandem is het vinden van de optimale balans tussen beheersen en professionaliseren. We lichten ons werk inhoudelijk en cijfermatig toe aan opdrachtgevers. Het registreren van onze productie was en is een eerste onmisbare stap om dat te realiseren. Daarnaast is het belangrijk dat de inhoudelijke meerwaarde en maatschappelijk effecten van ons werk zichtbaar worden. Tandem wil met name aan dat laatste haar legitimatie ontleen, dat past bij welzijnswerk.

Andere financieringsbronnen

Tandem is grotendeels afhankelijk van subsidies. De gemeente Nijmegen is onze belangrijkste en grootste opdrachtgever. Daarnaast werken we voor opdrachtgevers die op hun beurt ook weer afhankelijk zijn van een gemeente. Hierbij gaat het om projecten die binnen de sociale beleidskaders van die gemeenten vallen. Ten slotte hebben we te maken met een andere geldstroom: afkomstig van bijvoorbeeld zorgorganisaties, woningbouwcoöperaties, onderwijsinstellingen maar ook particuliere initiatieven en fondsen. Tandem wil deze vormen van financiering verder uitbouwen.

Tandem vindt dat het organiseren van sociaal-culturele activiteiten niet uitsluitend moet worden overgelaten aan professionals.

[bewoners aan zet]

Met name de omgeving, wijkbewoners, ouders, mantelzorgers, lotgenoten en ervaringsdeskundigen kunnen, onder voorwaarden, als intermediair betrokken worden.

Zij vormen een belangrijke verbindende schakel tussen
bewoners en dienstverleners.

Eropuit!

We kunnen mooie plannen verzinnen, strategieën bedenken en goede voornemens maken, als niemand luistert, blijft het bij papier. We moeten dus naar buiten, eropuit!

Vinden en gevonden worden

Tandem is een welzijnsorganisatie die werkt op vraag, niet op aanbod. Dit betekent dat we niet lukraak allerlei projecten en activiteiten gaan verzinnen in de hoop dat iemand die in ons winkeltje komt kopen. Dat werkt niet. Maar het betekent ook niet: u vraagt wij draaien.

Wij luisteren naar de opdrachtgever en vertalen zijn vraag in een passend aanbod, gebaseerd op onze expertise. Alleen dan is het mogelijk op een effectieve manier te werken, te doen waar wij goed in zijn. Opdrachtgevers en Tandem moeten elkaar goed weten te vinden. Een winkel waar niemand binnenkomt, heeft geen bestaansrecht.

Tandem onderscheidt zich

Opdrachtgevers en partners moeten ook weten wie we zijn. Wat we doen. Waar we goed in zijn, en waarom. We moeten ons onderscheiden. Tandem gaat niets van de daken schreeuwen, maar wie helemaal geen geluid maakt, zal nooit gehoord worden. We gaan werken aan onze product- en naamsbekendheid. Veel relaties blijken onvoldoende op de hoogte van de mogelijkheden van Tandem. Marketing en acquisitie gaan daarom binnen de organisatie een prominente rol innemen om de positionering en profilering van Tandem te verbeteren. We blijven in gesprek met relaties, partners en potentiële opdrachtgevers om te luisteren naar hun behoeften en om te vertellen wat we te bieden hebben.

Keuzes maken

Werken aan de hand van doelgroepen, clusters, prioriteiten stellen binnen onze waslijst met activiteiten, keuzes durven maken, investeren in wat echt kansrijk is, los durven laten: als we het welzijnswerk op deze manier benaderen, kunnen we de toekomst met optimisme tegemoet zien. Scherper kiezen, zonder echter onze generalistische blik bij het grofvuil te zetten. Dan kunnen we nog meer doen waar we al 60 jaar goed in zijn: samenwerken aan samenleven.

Productenclusters

1. Jongeren op straat (ambulante jongerenwerk)

Jongerenwerkers van Tandem richten zich op jongeren op straat of in een bepaalde wijk. Meestal gaat het om groepen. De jongerenwerker maakt een (wijk)analyse en vertaalt vragen en behoeften van de jongeren. Tandem besteedt veel aandacht aan sociale veiligheid en het voorkomen van overlast en aan positieve beeldvorming over jongeren. Omdat er een brede behoefte is aan een duidelijk beeld van de vraag, brengen we in verschillende wijken straatgroepen in kaart. Dat moet aansluiten op de wijkveiligheidsplannen. Binnen 'jongeren op straat' vallen ook deelname aan netwerken voor jeugdhulpverlening (signalering van hulpvragen en zorgbemiddeling) en aan wijkplatforms met politie (signalering van leefbaarheid en veiligheid).

2. Jongeren onder dak (accommodatiegericht jongerenwerk)

Tandem organiseert activiteiten voor specifieke groepen jongeren. Dit aanbod heeft een preventief karakter en is gericht op ontmoeting en activering. We helpen jongeren bij hun weg naar volwassenheid en de daarbij horende verantwoordelijkheden. De open inloop is vooral bedoeld als ontmoetingsplek waarbij onze jongerenwerkers de behoeften en wensen van jongeren omzetten in gerichte activiteiten zoals seksueel specifiek jongerenwerk, cursussen en vakantieactiviteiten. We stimuleren de jongeren eigen initiatief te nemen en activiteiten zelf uit te voeren. Als dat niet mogelijk is, kunnen zij meedenken en mee organiseren.

3. Buiten school (naschoolse activiteiten)

Het activeren van kinderen en hun ouders om deel te nemen aan naschoolse activiteiten is een belangrijk product van Tandem. Met name de doelgroep van de Open Wijkscholen vraagt ondersteuning. Het is onze opdracht om laagdrempelige activiteiten en voorzieningen aan te bieden zoals een Kinderhuiskamer. Ouders en wijkbewoners spelen hierbij een actieve rol en er is een grote mate van zelforganisatie. Er is ook een open aanbod op basis van wensen en behoeften van kinderen en ouders: kinderen kunnen deelnemen aan professionele naschoolse activiteiten, die meerdere organisaties aanbieden. Het totale aanbod heeft een belangrijke opvang- en signaleringsfunctie en is recreatief en educatief van aard. Dit komt ook ten goede aan de sociale cohesie in de wijk.

4. Thuis in het gezin (laagdrempelige opvoedingsondersteuning)

Bij het vergroten van de ontwikkelingskansen van kinderen stelt Tandem nadrukkelijk de ouders centraal. We gaan uit van de eigen kracht van de ouders. We hebben een breed aanbod waarbij we ouders uit risicomilieus extra stimuleren deel te nemen. Het aanbod is groeps- of individueel gericht. Een aantal programma's is een combinatie van beide en sluit zeer direct aan bij de binnenschoolse educatieve programma's. We besteden veel aandacht aan de ouder-kind interactie. Kenmerkend is het outreachende karakter: vragen van de ouders en de praktische gerichtheid zijn het uitgangspunt.

5. Sociaal makelaar (coördineren van ketens en netwerken)

Tandem maakt deel uit van verschillende ketens en netwerken van organisaties die samenwerken bij doelgroepen en probleemstellingen. In deze netwerken vervullen wij een makelaarsrol. Onze expertise ligt in het aanreiken van sociaal-organisatorische opbouw. We signaleren, organiseren, versterken en brengen verbindingen tot stand. Ook tussen informele en formele netwerken. Dit doen we wijkonafhankelijk en deskundig.

6. Integratie in wijken en buurten (bevorderen van integratie in buurten en wijken)

Tandem spant zich in voor de sociale cohesie in wijken. We willen de interacties tussen kwetsbare en niet-kwetsbare wijkbewoners vergroten en het sociaal isolement bestrijden. Bijzondere aandacht gaat uit naar het samenleven van groepen met verschillende etnische en culturele achtergronden. De binding, de vriendschap en het bouwen aan een gezamenlijke toekomst door autochtonen en nieuwkomers zijn ons uitgangspunt. Verder richt Tandem zich op de zogeheten WMO-doelgroepen. Centraal staat het opbouwen en onderhouden van (informele) sociale netwerken. Dit doen we door het bieden van een samenhangend pakket aan activiteiten en ondersteuning. Ook ondersteunen we de betrokkenheid van burgers en de belangenbehartiging van bewonersgroepen bij leefbaarheidsvraagstukken. Ons aanbod komt tot stand op basis van signaleringsonderzoek, vraagverheldering en wijkanalyse. Hiermee levert Tandem een bijdrage in het kader van vermaatschappelijking van zorg, bevordering van integratie en leefbaarheid.

7. Voorkomen is beter dan genezen (preventie probleembewoners)

Probleembewoners kunnen een buurt behoorlijk ontwrichten. Tandem heeft hier een signalerende en preventieve functie. We willen nieuwe mogelijkheden onderzoeken om dit ongewenste gedrag te voorkomen of verminderen. Dat kan betrekking hebben op leef- en gedragsregels maar ook op collectieve activiteiten om het leefklimaat te verbeteren.

8. Bewoners aan zet (ondersteuning van vrijwilligers en intermediairen)

Tandem vindt dat het organiseren van sociaal-culturele activiteiten niet uitsluitend moet worden overgelaten aan professionals. Met name de omgeving, wijkbewoners, ouders, mantelzorgers, lotgenoten en ervaringsdeskundigen kunnen, onder voorwaarden, als intermediair, betrokken worden. Zij vormen een belangrijke verbindende schakel tussen bewoners en dienstverleners. Daarom werft, ondersteunt en begeleidt Tandem deze intermediairen. We bieden hen een luisterend oor en fungeren als vangnet bij problemen. Dat geeft dubbele winst. Want door hun bijdragen verbreden vrijwilligers en anderen hun vaardigheden en kunnen zodoende beter meedoen in de maatschappij.

Colofon

Tandem, Welzijnsorganisatie Nijmegen
Postbus 1547, 6501 BM Nijmegen

Productie en tekst
HDtt Communicatieadvies

Vormgeving en opmaak
Antoinet Broeder

Fotografie
Gerard Verschooten

Druk
Graficolor

September 2006
Copyright:
Tandem, Welzijnsorganisatie Nijmegen